

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра освітології та психолого-педагогічних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи та
міжнародної діяльності

Наталія ВІННІКОВА

Вересень 2025 року

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ
ДОСЛІДНИЦЬКА ПРАКТИКА

для аспірантів

спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки
освітній рівень третій (освітньо-науковий)
освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки»

Київ – 2025

Розробники:

Хоружа Людмила Леонідівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти;

Желанова Вікторія В'ячеславівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти

Викладачі/керівники

Хоружа Людмила Леонідівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти;

Желанова Вікторія В'ячеславівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти

Протокол від «13» лютого 2025р. №2а

Завідувач кафедри Людмила ХОРУЖА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Освітні педагогічні науки» «13» лютого 2025р.

Гарант освітньо-наукової програми Людмила ХОРУЖА

Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради Факультету педагогічної освіти

Протокол від «10» лютого 2025 р. № 2

Секретар Наталія ГОЛОТА

Робочу програму перевірено

«10» лютого 2025р.

Завідувач аспірантури, докторантури, керівник Докторської школи Ілона ТРИГУБ

Пролонговано:

на 2025/2026 н.р. Людмила Хоружа, «14» 08 2025 р., протокол № 1

на 20__/20__ н.р. _____, «__» __ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____, «__» __ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____, «__» __ 20__ р., протокол № _____

1. Опис практики

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид практики	Дослідницька	
Вид практики	Обов'язкова	
Загальний обсяг кредитів / тижнів	6/180	6/180
Рік навчання	3	3
Семестр	6	6
Тривалість (тижні)	4	4
Форма семестрового контролю	залік	

2. Базы практики

Організатором практики є випускова кафедра аспіранта. Базою практики є кафедра, на якій працює науковий керівник або випускова кафедра.

3. Мета та завдання практики

Мета: Розвивати систему компетентностей, що містить дослідницьку, методологічну, аналітичну, світоглядну, громадянську, комунікативну, іншомовну, інформаційну, медіа компетентності.

Завдання:

- 1) ознайомитися з методологічними стратегіями розвитку сучасної освіти (відповідно до наукових інтересів здобувача) здобуті у процесі вивчення дисциплін за аспірантською програмою;
- 2) розвивати вміння доцільно імплементувати зарубіжний досвід у власне дослідження та науково-педагогічну діяльність
- 3) формувати вміння будувати освітній процес із використанням інноваційних технологій;
- 4) розвивати вміння впроваджувати у викладацьку діяльність власні наукові здобутки.

4. Результати проходження практики

РН 1 Здатність до критичного мислення, розуміння широкого кола філософсько-світоглядних питань, використання набутого особистісно-професійного досвіду для вирішення наукових та фахових завдань; аналізу міждисциплінарних явищ і процесів; реалізації власного аксіологічного та наукового потенціалу
РН 2 Здатність до застосування методів наукового пізнання, проведення науково-дослідної діяльності, розробки та впровадження дослідницьких проектів, здійснення наукового дослідження й інтерпретація його результатів, ефективного висвітлення, поширення знань щодо наукових досліджень.
РН 3 Здатність до розуміння та використання положень нормативно-правової бази сфери вищої освіти та дотримання норм наукової етики під час дослідницької діяльності.
РН 4 Здатність до використання зарубіжного досвіду при реалізації завдань власного дослідження, використання іншомовних інформаційних ресурсів, які знаходяться у

відкритому доступі наукометричних баз, самостійної підготовка наукових публікацій до зарубіжних видань та участь у міжнародних наукових проектах.
РН 5 Здатність застосовувати знання іноземної мови для забезпечення ефективної професійної комунікації, підготовки апікаційних форм іноземною мовою; застосувати іноземну мову в самоосвітній діяльності.
РН 6 Здатність реалізовувати професійну та науково-дослідну діяльність на основі знань про сучасні технології у галузі освітніх, педагогічних наук.
РН 7 Здатність знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел; здійснювати комунікаційну взаємодію за допомогою соціальних мереж; використовувати прийоми створення, збереження, накопичення та інтерпретації даних з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій. Здатність працювати з науковою інформацією зі спеціальних літературних джерел та мережі Інтернет.
РН 8 Здатність представляти в усній і письмовій формах перед фаховою і нефаховою аудиторією результати власної дослідницької діяльності.
РН 9 Здатність виявляти та формувати нові ідеї та актуальні наукові проблеми, здійснювати проектування наукової роботи, визначати проблематику, гіпотезу, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження, складати робочий план теоретичного й експериментального дослідження у галузі освітніх, педагогічних наук.
РН 10 Здатність вибудовувати алгоритм наукового дослідження у галузі освітніх, педагогічних наук, використовувати методологічні принципи наукового дослідження, організувати та проводити педагогічне спостереження і педагогічний експеримент, використовувати теоретичні та емпіричні методи наукового дослідження, визначати порядок проведення дослідження і його етапи.
РН 11 Здатність застосовувати методи математичної статистики для обробки і аналізу отриманих експериментальних даних та об'єктивної оцінки результатів дослідження
РН 12 Володіння сучасними методами викладання фахових дисциплін з освітніх, педагогічних наук у вищій школі, а також демонстрація здатності раціонально та науково обґрунтовано організувати самостійну роботу студентів
РН 13 Здатність здійснювати різні види історико-педагогічного аналізу, адаптовувати та застосовувати ідеї видатних педагогів у сучасну педагогічну практику.
РН 14 Здатність застосовувати сучасні педагогічні технології у неперервній педагогічній освіті; розробляти науково-методичний супровід професійної підготовки майбутніх фахівців.
РН 15 Розуміння особливостей становлення особистості у процесі виховання і самовиховання та здатність використовувати сучасні виховні системи й технології, реалізовувати ціннісно-смісловий підхід до виховання дітей і молоді.
РН 16 Здатність розвивати духовний потенціал особистості у процесі музичної освіти; акумулювати здобутки та екстраполювати досягнення музичного мистецтва для вибудовування нових дослідницьких траєкторій майбутніх педагогів музичного мистецтва.
РН 17 Здатність до ефективного застосування технологій проектування методичних систем у сфері вивчення української мови.
РН 18 Здатність до застосування ІКТ для розв'язування освітньо-наукових завдань; розроблення науково-методичного супроводу ефективного застосування ІКТ в освітній, науковій та управлінській діяльності.

5. Структура практики

СТРУКТУРА ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРАКТИКИ

№	Етапи проходження практики та види діяльності студентів	Розподіл годин
Етап I. Розроблення плану і визначення змісту практики		
1	Участь в установчій конференції.	1
2	Ознайомлення з програмою, завданнями, формами звітності з практики.	1
3	Обговорення та затвердження програми практики аспіранта з науковим керівником	3
	Разом	5
Етап II. Виконання завдань за планом практики		
1.	Уточнення критеріального апарату дослідження відповідно до змістової структури досліджуваного феномену	10
2.	Уточнення діагностичного інструментарію дослідження	10
3.	Доведення репрезентативності експериментальної вибірки	10
4.	Обговорення з науковим керівником логіки контрольного етапу експериментальної роботи	10
5.	Проведення експериментальних зрізів (діагностичної роботи на обраних експериментальних базах). Узгодження і підготовка актів про впровадження результатів дослідження та їх затвердження на засіданні кафедри	30
6.	Опанування методів обробки результатів експериментальної роботи, зокрема, методів математичної статистики	30
7.	Впровадження формувальної складової експериментального дослідження	40
8.	Підготовка наукової статті щодо розкриття логіки й висвітлення результатів експериментальної роботи	30
	Разом	170
Етап III. Підсумки виробничої практики		
1	Підготовка та подання звіту про проходження практики. Обговорення результатів практики з науковим керівником	3
2	Участь в звітній конференції. Презентація результатів практики на кафедрі освітології та психолого-педагогічних наук	2
	Разом	5
	Разом за навчальним планом	180

6. Зміст практики

Особливості організації і проведення дослідницької практики

Дослідницька практика здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти орієнтована на виконання експериментальної складової наукового дослідження за обраною проблемою відповідно до сучасних вимог організації та змісту науково-дослідної роботи.

Організатором практики аспіранта є кафедра освітології та психолого-педагогічних наук.

Базою для проходження практики є експериментальні бази дослідження

6.2. Завдання науково-викладацької практики та види діяльності аспіранта

1. Аналітична діяльність щодо вивчення сучасних стратегій освіти у вітчизняному та європейському вимірі.
2. Рефлексивно-аналітична діяльність щодо усвідомлення власного наукового доробку й можливостей його імплементації.
3. Участь у наукових конференціях різного рівня.
4. Проведення наукових дебатів.
5. Презентація ґрунтовних ідей дослідження.
6. Вивчення досвіду викладання провідних викладачів Університету.
7. Розробка дидактичного супроводу навчальних дисциплін, з урахуванням сучасних інноваційних тенденцій розвитку вищої освіти.
8. Самостійне проведення занять з навчальних дисципліни (лекцій, семінарів, практичних занять,).
9. Індивідуальна робота зі студентами, керівництво науковими студентськими дослідженнями.
10. Участь у позааудиторних заходах, надання індивідуальної допомоги студентам.

Завдання дослідницької практики та види діяльності аспіранта

1. Консультативне засідання кафедри освітології та психолого-педагогічних наук з дослідницької практики з метою отримання завдань, рекомендацій та обговорення форм звітності.
2. Уточнення критеріального апарату дослідження відповідно до змістової структури досліджуваного феномену.
3. Уточнення діагностичного інструментарію дослідження.
4. Доведення репрезентативності експериментальної вибірки.
5. Обговорення з науковим керівником логіки контрольного етапу експериментальної роботи.
5. Проведення експериментальних зрізів.
6. Опанування методів обробки результатів експериментальної роботи, зокрема, методів математичної статистики.
7. Впровадження формувальної складової експериментального дослідження

8. Презентація результатів практики на засіданні кафедри освітології та психолого-педагогічних наук.

9. Підготовка наукової статті щодо розкриття логіки й висвітлення результатів експериментальної роботи.

10. Узгодження і підготовка актів про впровадження результатів дослідження та їх затвердження на засіданні кафедри.

11. Обговорення результатів практики з науковим керівником. Презентація результатів практики на кафедрі освітології та психолого-педагогічних наук, в тому числі щодо

6.3. Обов'язки аспірантів під час проходження практики

1. Взяти участь в установчій конференції та звітній конференції практики. Ознайомитись з правилами техніки безпеки, охорони праці, внутрішнього трудового розпорядку закладу і суворо їх дотримуватись.

2. Своєчасно та якісно виконувати всі види завдань, які передбачені програмою практики і відповідними інструкціями.

3. Організовувати власну діяльність відповідно до нормативно-правових вимог, що регламентують освітній процес ЗВО, правил техніки безпеки (в тому числі алгоритму дій здобувачів освіти при оголошенні сигналу «Повітряна тривога!»).

4. Своєчасно здати звітну документацію керівникові практики та захистити звіт про проходження практики.

6.4. Обов'язки керівників практики від Університету та від бази практики:

1. Ознайомлення аспірантів з програмою практики, метою, завданнями, критеріями оцінювання, системою та формами звітності.

2. Контроль за своєчасним прибуттям практикантів до бази практики та її відвідуванням, виконанням програми практики, терміну її проведення, правил внутрішнього трудового розпорядку бази практики.

3. Забезпечення якісного проходження практики відповідно до затвердженої програми.

4. Контроль умов праці і побуту аспірантів на базі практики, проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці та техніки безпеки (в тому числі алгоритму дій здобувачів освіти при оголошенні сигналу «Повітряна тривога!»).

5. Надання необхідної наукової та/або методичної допомоги під час виконання завдань практики, проведення консультацій для обробки зібраного матеріалу та його використання у звіті про проходження практики.

6. Участь в установчій та звітній конференціях.

7. Контроль навчальних досягнень

Основними звітними показниками є презентація результатів експериментальної роботи, а також письмовий звіт з переліком видів діяльності та аналізом результатів виконаної роботи

7.1. Система оцінювання науково-професійних досягнень аспірантів Денна та заочна форма (практика «Дослідницька»)

Вид діяльності аспіранта	Максимальна кількість балів за
Подання критеріального апарату роботи відповідно до змістової структури досліджуваного феномену (див. додаток А1)	10
Представлення діагностичного інструментарію дослідження (Див. дод. А2)	10
Подання експериментальної вибірки дослідження (Див. дод. А3)	10
Проведення діагностичних зрізів відповідно до програми експерименту й опрацювання отриманих результатів	20
Репрезентація кількісного та якісного аналізу результатів експерименту	20
Впровадження умови, методик, технологій, методичного супроводу у межах формульованого експерименту (відповідно до спеціалізації)	10
Підготовка наукової статті за результатами експериментальної роботи	20
Разом	100
Форма контролю	Залік

7.2. Перелік звітної документації

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку.

Звіт підписується і затверджується керівником практики (науковим керівником) та подається у термін, встановлений кафедрою.

7.3. Вимоги до звіту про практику

Підсумки практики підбиваються на останньому засіданні кафедри, яке передуює даті закінчення дослідницької практики.

7.4. Система контролю та критерії оцінювання

Критерії оцінювання дослідницької практики:

Підсумки практики підбиваються на останньому засіданні кафедри освітології та психолого-педагогічних наук, яке передусе даті закінчення науково-викладацької практики.

Критерії оцінки:

- Коректність критеріального апарату роботи.
- Відповідність та доцільність діагностичного інструментарію щодо структури та критеріїв досліджуваного феномену.
- Репрезентативність експериментальної вибірки.
- Ґрунтовність та об'єктивність кількісної та якісної інтерпретації результатів експериментальної роботи.
- Доцільність змісту формульованого експерименту (умови, методика, технологія, методичний супровід).
- Готовність наукових матеріалів до друку у форматі статті.
- Обґрунтованість та переконливість репрезентації експериментальної складової дисертації.

Оцінка процесу проходження практики аспірантів, що надається керівником є рекомендаційною. Підсумкову оцінку практики надає кафедра на основі виступу аспіранта та представлених звітних матеріалів, засвідчених керівником практики і виставляється як середньо зважена за обома складовими практики.

7.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтинг ова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
Fx	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

8. Додаткові ресурси

Додаток А
Таблиця А.1

Критерії та показники сформованості досліджуваного феномену

Критерії	Показники

Таблиця А.2

Критерії, показники та методики вимірювання компонентів досліджуваного феномену

Критерії / показники	Діагностичний інструментарій
----------------------	------------------------------

Таблиця А.3

Експериментальна вибірка дослідження

Назва ЗВО або інших установ	Кількість респондентів загалом	Контрольна група	Експериментальна група

Таблиця А.4

Відповідність завдань та методів дослідження

Завдань дослідження	Методи дослідження

про проходження практики _____
(назва практики)

(ППП аспіранта)

(ПП керівника, науковий ступінь, вчене звання)

За період практики було здійснено:

№	Зміст тем/видів діяльності за етапами практики	Звітність (стаття, участь у конференції тощо)	Кількість балів за виконання
Загальна кількість балів:			

Підсумкова оцінка: _____
« _____ » _____ 20__ р.

Аспірант _____
(підпис)

Керівник _____
(підпис)

Звіт затверджено на засіданні кафедри

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20 ____ р.

Завідувач кафедри _____ (підпис) _____